انریکه مورا به تهران می‌آید

آخرین تلاش اروپا برای پایان وقفه در مذاکرات وین

گروه سیاسی- مهدی یزدی: مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام در یک گفت‌وگو از تلاش برای خاتمه بخشیدن به وقفه ایجاد شده در مذاکرات وین خبر داد. در همین حال یورونیوز خبر داد که «انریکه مورا»، معاون مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا سه‌شنبه هفته جاری برای ادامه گفت‌وگو با مسئولین جمهوری اسلامی ایران به تهران سفر خواهد کرد.

به گزارش روزنامه فایننشال تایمز، جوزپ بورل مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام در گفت‌وگویی با این روزنامه مطرح کرد به دنبال «یک راه حل میانه» برای شکستن بن‌بست مذاکرات وین است که خطر بی‌نتیجه گذاشتن تلاش‌های بیش از یک ساله اتحادیه اروپا را برای انجام دادن یک توافق در بر دارد.

بورل به فایننشال تایمز گفت، او از انریکه مورا خواسته است به تهران سفر کرده و درباره این موضوع با مقامات ایران رایزنی کند اما مدعی شد که ایران «تا حد زیادی» به این مسئله «بی‌میل» بوده است. او از این تلاش دیپلماتیک به عنوان «آخرین تیر» یاد کرد.

بورل در حال بررسی سناریویی است که نام سپاه پاسداران از «لیست سازمان‌های تروریستی خارجی» آمریکا حذف شود اما بخش‌های دیگر این نهاد باقی بمانند.

مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در ادامه گفت: به عنوان هماهنگ‌کننده [کمیسیون مشترک برجام و مذاکرات وین] من این پیشنهاد را به طور رسمی مطرح می‌کنم، این تنها نقطه تعادل ممکن می‌تواند باشد.

او افزود: ما نمی‌توانیم تا ابد با این وضع ادامه بدهیم، چراکه ایران در این بین در حال توسعه برنامه هسته‌ای‌اش است.

بورل همچنین با گفتن این که آمریکا و ایران خواهان دست یافتن به یک توافقند، با توجه به جنگ روسیه در اوکراین و قطع واردات نفت و گاز کشورهای اروپایی از روسیه به دلیل تحریم‌های اعمال شده بر آن، بیان کرد: این توافق منفعت زیادی برای ما اروپایی‌ها خواهد داشت، در حال حاضر شرایط تغییر کرده است. [در ابتدا این توافق] برای ما مثل این بود که «خوب، به آن نیازی نداریم»، اما الان برایمان خیلی خوب خواهد شد که تامین‌کننده دیگری [برای نفت خام] داشته باشیم و آمریکایی‌ها هم به یک موفقیت دیپلماتیک نیاز دارند.

چشم انداز بن بست در مذاکرات وین

«لارا روزن» در خبرنامه خود تحت عنوان «دیپلماتیک» نوشت: در حالی که بن بست در مذاکرات متوقف شده احیای برجام به ماه دوم رسیده است، یک منبع نزدیک به مذاکرات می‌گوید که ایران در اوایل بهار امسال تمایل غیر قطعی برای بررسی پذیرش نوعی تعهد متقابل را در ازای حذف سپاه از لیست تروریسم از خود نشان داده بود. این منبع افزود: زمانی که ایران متوجه شد این تعهد محرمانه باقی نخواهد ماند، از آمادگی اولیه خود برای پذیرش پیشنهاد تعهد متقابل، مانند توافق برای عدم هدف قرار دادن مقامات یکدیگر عقب نشست.

مقامات آمریکایی و اروپایی اشاره کردند که آنچه رخ داده، بسیار پیچیده تر از آن است، و این روایت، همه آنچه را که پیش آمده، توضیح نمی‌دهد.

یک دیپلمات غربی درگیر در مذاکرات هسته ای به من گفت: «وضعیت دشوار است زیرا تماس‌ها از طریق واسطه‌ها انجام می‌شود و هرگز شفافیت کامل وجود ندارد».

چندین مقام آمریکایی گفته اند که توپ در زمین ایران است.

روند مذاکرات برای احیای برجام از اواسط ماه مارس بر سر حذف سپاه از فهرست تروریسم وزارت امور خارجه (FTO) درهاله ای از ابهام قرار گرفته است.

دولت بایدن اشاره کرده است که اگر ایران با برخی گام‌های غیرهسته‌ای متقابل، موافقت نکند، بایدن مایل به حذف سپاه از فهرست FTO نیست. از جمله ایده‌هایی که ایالات متحده پیشنهاد کرده، تعهد متقابل برای هدف قرار ندادن مقامات یا مقامات سابق یکدیگر، لغو تحریم‌ها علیه فرماندهی مرکزی ایالات متحده از سوی ایران یا موافقت با ادامه مذاکرات منطقه‌ای است. یک مقام ارشد آمریکایی هفته گذشته به من گفت: «ایرانی‌ها از ما می‌خواستند که سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را از لیست تروریسم وزارت خارجه حذف کنیم». این مقام آمریکایی گفت: «ما به آنها گزینه‌های زیادی برای امتیازات غیرهسته‌ای و تعهداتی که در ازای آن می‌توانستند به ما بدهند، دادیم». ایرانی‌ها ظاهراً گفتند نه.

این مقام آمریکایی ادامه داد: توپ در زمین ایران است.

وال استریت ژورنال در اول ماه مه گزارش داد که پیشنهاد شده انریکه مورا، هماهنگ کننده اتحادیه اروپا، دوباره به ایران سفر کند تا بن بست فعلی را بشکند، اما هنوز ایران دعوت نامه ای صادر نکرده است. حالا مورا قرار است روز سه شنبه به تهران بیاید.

علی واعظ، مدیر پروژه ایران در گروه بین المللی بحران گفت: ایران تمایلی به دعوت از هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا نداشته است زیرا آنها پیش‌بینی می‌کنند که مورا پیشنهاد جدید مقبول تهران را با خود به همراه نمی‌آورد و در عوض سعی می‌کند آنها را متقاعد کند که از درخواست‌های خود برای خروج سپاه از فهرست صرف نظر کنند.

واعظ افزود: «مورا می‌خواست به تهران برود و با آنها صحبت کند و ببیند آیا می‌توانیم راهی برای پیشرفت پیدا کنیم.»

یک منبع نزدیک به ایران به المانیتور گفت که قراردادن سپاه در لیست تروریسم وزارت خارجه با تصمیم متعاقب ترامپ برای ترور سردار سلیمانی مرتبط است.

این منبع گفت: ترور سلیمانی به دنبال قراردادن سپاه در لیست تروریسم رخ داد و ماندن سپاه و سپاه قدس در این لیست‌ها به معنای پذیرش حق امریکا برای کشتن فرماندهان چه حالا و چه بعد خواهد بود.

اگر ایرانی‌ها حضور سپاه در لیست تروریسم را با ترور سردار سلیمانی مرتبط بدانند، بنابراین ممکن است با نوعی توافق متقابل از جمله عدم قتل مقامات یکدیگر را منطقی بدانند.

یک منبع نزدیک به مذاکرات به من گفت: بله. به همین دلیل است که من فکر می‌کنم در ابتدا ایرانی‌ها با این تعهد موافقت کردند. اما بعدا از آن عقب نشستند.» او زمان صرف نظر ایران از این توافق را در اواسط ماه مارس، قبل از سفر مورا به تهران می‌داند. وزارت امور خارجه آمریکا اعلام کرد که همچنان بازگشت متقابل به اجرای کامل برجام را در راستای منافع امنیت ملی ایالات متحده می‌داند. اما در صورتی که مجبور باشد مسیر دیگری را دنبال کند، آماده است و در حال رایزنی با متحدان است.

واقعیت سخت

واقعیت این است که در ماه ژوئن، مذاکرات تحت فشار شدیدی قرار خواهد گرفت، زیرا وقتی گزارش آژانس بین‌المللی انرژی اتمی منتشر شود، احتمالاً مشخص خواهد شد که ایران مقدار قابل توجهی اورانیوم ۶۰ درصد غنی‌سازی شده، در اختیار دارد. این یک نگرانی بزرگ برای اسرائیل و آمریکا خواهد بود.» این گزارش احتمالا همراه با اقدامات بعدی در شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی می‌تواند چرخه جدیدی از تشدید تنش را کلید بزند. «سید حسین موسویان» دیپلمات سابق ایرانی می‌گوید: موضوع اصلی برای ایران، پایداری توافق است.

موسویان که اکنون در دانشگاه پرینستون فعالیت می‌کند، گفت: نگرانی ایرانی‌ها این است که اگر اشاره ای به مسائل منطقه ای در مذاکرات شود، بلافاصله پس از احیای برجام، هر موضوعی در منطقه اتفاق بیفتد، ایران به طور خودکار مقصر شناخته می‌شود. و این توجیه دیگری برای خروج آمریکا از توافق خواهد بود.»

نظرات دیپلمات‌هایی که در مذاکرات سال گذشته وین درگیر بوده اند نشان می‌دهد که موضوع FTO در قالب معمول وین مورد مذاکره قرار نمی‌گیرد، بلکه از طریق واسطه‌های دیگر انجام می‌شود. و اینکه موضوع تا حدودی از مذاکرات هسته ای جدا شده است.

این دیپلمات غربی گفت: «به نظر می‌رسد نوعی جداسازی، عملی ترین گزینه در مورد عدم گره خوردن موضوع FTO به احیای توافق هسته ای باشد.»

او گفت: «همانطور که قبلاً گفتم، وضعیت دشوار است زیرا ارتباطات از طریق واسطه‌ها انجام می‌شود و هرگز شفافیت کامل وجود ندارد.»

امیدواری به گام آخر اروپا

به گزارش ایسنا، پس از آنکه مذاکرات وین به مرحله‌ای رسید که نتیجه آن به اتخاذ تصمیم سیاسی از سوی آمریکا وابسته شد، مذاکره‌کنندگان ۱+۴ و ایران ضمن حفظ مستمر تماس‌ها مذاکرات را برای دستیابی به توافق در موضوعات باقی‌مانده از طریق تبادل پیام دنبال کردند.

با توجه به نقش اتحادیه اروپایی در زمینه مبادله دیدگاه‌های تهران و واشنگتن، سفر انریکه مورا به تهران می‌تواند گام جدیدی برای رایزنی‌های سازنده پیرامون موضوعات اندک ولی مهمِ باقی‌مانده تلقی شود.

گرچه تداوم اتخاذ رویکردهای خصمانه از سوی آمریکا علیه کشورمان با روح مذاکره برای دستیابی به توافق در تضاد است اما تاکنون روند مذاکرات ادامه داشته است.

ایالات متحده آمریکا که با خروج غیر قانونی از برجام مسئول شکل‌گیری وضع موجود است از ابتدای دور جدید گفتگوها نیز به پیگیری سیاست فشار برای امتیازگیری ادامه داده و همچنان مسئول اصلی طولانی شدن مذاکرات است.

مصوبه غیر الزام‌آور اخیر کنگره آمریکا نیز یکی دیگر از مصادیق تلاش این کشور برای امتیازگرفتن از طریق افزایش فشار سیاسی است که البته تاثیری در تغییر مواضع اصولی جمهوری اسلامی ایران نخواهد داشت.

دستیابی به توافق قوی، پایدار و قابل اتکا، ضمن آنکه امکان‌پذیر است مستلزم واقع‌بینی واشینگتن و درس گرفتن از اشتباهاتی است که به وجود آورنده شرایط پیچیده امروز است.

در این راستا، حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه ایران اخیرا در گفت‌وگو با شبکه المسیره گفت: مذاکرات متوقف نشده است اما به طرق دیگری و با تبادل پیام‌های مکتوب بین ایران و آمریکا از طریق نماینده اتحادیه اروپا در مذاکرات وین در حال انجام است که این روند در راستای لغو تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا است.

امیرعبداللهیان ادامه داد: هدف ما در این مذاکرات رسیدن به توافقی قوی و بادوام است و از طرف آمریکایی خواسته‌ایم واقع بین باشد، تاکید کرده‌ایم لغو تحریم‌ها در تمامی بخش‌ها و ارائه ضمانت‌های اقتصادی یکی از مهم‌ترین نکات در دستور کار مذاکراتی ماست.

او همچنین مطرح کرد: من فکر می‌کنم طرف آمریکایی به خوبی به خطوط قرمز ایران واقف است و ما به مذاکرات ادامه می‌دهیم و به محض این که به نقطه توافق برسیم، نماینده ما در مذاکرات در وین آخرین مراحل توافق را انجام خواهد داد.

علاوه بر این، سعید خطیب‌زاده سخنگوی وزارت امور خارجه ایران در کنفرانس خبری اخیرش درباره احیای توافق گفت: باید پایه‌های فشار حداکثری که ترامپ علیه ایران کار گذاشته از بین برود. چرخه انتفاع اقتصادی ایران از برجام به صورت کامل لحاظ شود.

خطیب‌زاده با انتقاد از رویه دولت آمریکا افزود: ما تاکید بر این داریم که قوانین داخلی و سیاست داخلی آمریکا و انتخابات پیش رو در آمریکا نمی‌تواند تعیین کننده نتیجه گفت و گوها در وین باشد.

آنها حقوق بین‌الملل را نادیده می‌گیرند و سعی می‌کنند مسائل را به مسائل داخلی کشورشان گره بزنند.

گاف جدید بایدن درباره سفر به ایران

رئیس جمهوری آمریکا در یک سخنرانی به اشتباه گفت که بارها به ایران سفر کرده است. به گزارش ایسنا به نوشته روزنامه واشنگتن تایمز، جو بایدن رئیس جمهور آمریکا روز جمعه در سخنرانی خود در میان کارکنان کارخانه "یونایتد پرفورمنس متالز" در ایالت اوهایو بار دیگر گاف داد و گفت که در دوران کاری خود، ۵۰ بار به عراق، ایران و افغانستان سفر کرده است. بایدن در سخنان خود گفت: من بیش از ۵۰ بار داخل و خارج از افغانستان، ایران و عراق بوده‌ام، منظورم عراق است. ۵۰ بار، ۴۸ بار و هم‌اکنون همین کارها را در اوکراین انجام داده‌ایم و در آنجا بوده‌ایم. باید بگویم که شما تفاوت بسیار بزرگ و خارق‌العاده‌ای ایجاد کرده‌اید. به نوشته واشنگتن تایمز، جو بایدن دفعات زیادی به عراق و افغانستان سفر کرده است و یکی از آنها برای دیدار با پسرش "بیو" بوده است که در آن زمان در جنگ عراق خدمت می‌کرده است. اما او اکنون شمار سفرهای خود به این دو کشور را دو برابر کرده و به اشتباه از ایران نیز نام برده است. این اولین باری نیست که بایدن درباره تعداد سفرهایش به عراق و افغانستان اغراق می‌کند. وی پیشتر نیز در جریان سخنرانی سالانه خود در کنگره گفته بود که بیش از ۴۰ بار به عراق و افغانستان سفر کرده است.

وی در سال ۲۰۱۹ نیز گاف دیگری درباره شمار سفرهایش به عراق و افغانستان داده و تعداد آن را بیش از ۳۰ بار اعلام کرده بود.

قصد ترامپ برای ترور یک افسر ارشد ایرانی

وزیر دفاع پیشین آمریکا در کتابی که قرار است به زودی منتشر شود، نوشته است که دونالد ترامپ پیش از انتخابات سال ۲۰۲۰ قصد ترور یک فرمانده نظامی ایران را داشته است. به گزارش ایسنا به نوشته روزنامه گاردین، مارک اسپر وزیر دفاع پیشین آمریکا در کتاب جدید خود با عنوان "سوگند مقدس" خاطرات خود را در دوران فعالیتش در دولت دونالد ترامپ رئیس جمهور پیشین آمریکا به رشته تحریر درآورده است. وی در بخشی از این کتاب نوشته است که ترامپ پیش از انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۲۰ برای پیشبرد اهداف سیاسی و انتخاباتی خود قصد داشته است یک افسر ارشد نظامی ایران را در خارج از مرزهای این کشور ترور کند. به نوشته مارک اسپر، این خبر را رابرت او براین، مشاور امنیت ملی پیشین کاخ سفید به مارک میلی رئیس وقت ستاد مشترک ارتش آمریکا اطلاع داده است که تعجب و تحیر او را نیز برانگیخته است. مارک اسپر به نام این افسر نظامی اشاره‌ای نکرده است. وزیر دفاع پیشین آمریکا همچنین نوشته است: این، واقعا یک ایده بسیار بد با پیامدهای گسترده بود اما مارک میلی گمان می‌کرد که اوبراین صرفاً منافع سیاسی ترامپ از این حمله را در نظر گرفته است. به نوشته گاردین، مارک اسپر در خاطرات خود در این کتاب تلاش کرده است چهره فردی عاقل را به نمایش بگذارد که همواره در برابر پیشنهادات بد و غیرقانونی دونالد ترامپ، ازجمله حمله به افسر نظامی ایرانی مقاومت کرده است.

سفر گزارشگر ویژه تحریم‌ها به ایران زیر ذره‌بین

گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در موضوع «آثار منفی اقدامات قهرآمیز یکجانبه بر بهره‌مندی از حقوق بشر»، به منظور تحقیق در مورد آثار تحریم‌های یکجانبه قرار است امروز به تهران سفر کند. به گزارش ایرنا، «خانم آلنا دووهان» حقوقدان بلاروسی، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در موضوع «آثار منفی اقدامات قهرآمیز یکجانبه بر بهره‌مندی از حقوق بشر» از روز شنبه ۱۷ اردیبهشت به مدت ۱۱ روز به تهران سفر خواهد کرد.

این سفر به گفته دبیر ستاد حقوق بشر قوه قضاییه به درخواست خانم دووهان و با موافقت ایران با آن، در حال انجام است. «اقدامات قهرآمیز یکجانبه» در واقع همان «تحریم‌ها»یی هستند که از سوی کشورهای غربی علیه دیگر کشورها بویژه کشورهای در حال توسعه نظیر ایران، ونزوئلا، کوبا، و ... وضع می‌شوند. بدون توجه به برخی «تفاوت‌های ظریف حقوقی و البته مهم»، اقدامات قهرآمیز یکجانبه را می‌توان همان تحریم‌ها دانست و در این متن نیز هر جا از عبارت تحریم‌ها استفاده می‌شود، منظور همین اقدامات است.

در مورد گزارشگران سازمان ملل چه می‌دانیم؟

شورای حقوق بشر بعنوان اصلی ترین نهاد بین‌المللی حقوق بشری وابسته به مجمع عمومی سازمان ملل با هدف «ارتقاء و حمایت حقوق بشر در جهان» سازوکارهای مختلفی را ایجاد می‌کند که یکی از آنها «ایجاد گزارشگران ویژه» است. گزارشگران ویژه یا «موضوعی» هستند و یا «کشوری». در حال حاضر ۵۸ گزارشگر ویژه فعالیت می‌کنند که از این تعداد ۴۵ مورد «موضوعی» و ۱۳ مورد هم کشوری هستند. یکی از گزارشگران کشوری گزارشگر تحمیل شده به شورای حقوق بشر از سوی گروه محدودی از کشورهای غربی در خصوص وضعیت حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران است که در حال حاضر فردی به نام «جاوید رحمان» تبعه انگلیسی پاکستانی الاصل، عهده دار آن است. از میان گزارشگران موضوعی، «گزارشگر ویژه آثار منفی اقدامات قهرآمیز یکجانبه بر بهره مندی حقوق بشر» در سال ۲۰۱۶ با تلاش هسته همفکر در گروه عدم تعهد، و نقش آفرینی ایران در زمان ریاست بر این گروه، با وجود مخالفت سرسختانه کشورهای غربی که اصلی ترین واضحان و تابعان اینگونه تحریم‌ها هستند، ایجاد شد. با تصویب ایجاد چنین سازوکاری، ابتدا فردی به نام «ادریس جزایری» به این سمت منصوب شد. وی به مدت دو سال عهده دار این مسئولیت بود که بعد از دو سال به دلیل کسالت، استعفاء داد (و مدتی بعد از استعفاء درگذشت)، پس از آن، خانم «آلنا دووهان» تبعه بلاروس و استاد حقوق بین الملل به این سمت منصوب شد و فعالیت خود را از سال ۲۰۲۰ آغاز کرد. در این مدت خانم دووهان به کشورهای ونزوئلا، قطر و زیمبابوه سفر کرده است. ماموریت اصلی گزارشگر ویژه تحریم‌ها بررسی آثار منفی تحریم‌ها بر بهره مندی از حقوق بشر است؛ اینکه مردمی که تحت تحریم‌های کشورهای مختلف قرار دارند از کدام یک از حقوق اساسی خود محروم می‌شوند؛ حق بهداشت و سلامت، حق غذا، حق توسعه، حق دسترسی به فن آوری‌های جدید، حق محیط زیست سالم و پایدار و ده‌ها حق اساسی دیگر وجود دارد که می‌تواند تحت تاثیر «اقدامات قهرآمیز یکجانبه» کشورهایی مانند آمریکا و تبعییت دیگر کشورها از این اقدامات، نقض شوند. وظیفه و ماموریت این گزارشگر در واقع رصد آنها و گزارش این آثار حقوق بشری به شورای حقوق بشر می‌باشد.

سابقه سفر گزارشگران ویژه حقوق بشری به جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۰۳ اقدام به ارائه «دعوتنامه عام» برای سفر گزارشگران موضوعی به ایران کرده است؛ البته با وجود این دعوتنامه عام، که امری رایج در بین کشورهاست، تمامی این سفرها باید به درخواست گزارشگر، موافقت کشور میزبان و با توافق و هماهنگی‌های قبلی بین دو طرف باشد؛ گزارشگران ویژه در بازدیدهای کشوری خود مستقل اند و تمام امور مربوط به کارهایشان توسط دفاتر سازمان ملل در کشورهای میزبان انجام می‌شود و معمولا می‌توان گفت میزان نفوذ و دخالت کشورهای میزبان در برنامه‌های ریزی‌های سفر تا حدی است که به استقلال گزارشگران و ماموریت آنها خدشه‌ای وارد نکند.

دیپلماسی

امیرقطر در راه تهران

سفر امیر قطر به تهران، قرار است توافقات صورت گرفته سیاسی و اقتصادی بین دو کشور که در سفر قبلی آیت الله رئیسی به تصویب رسیده بود، پیگیری شود. به گزارش ایرنا، به دنبال اعلام سیاست جدید و توجه ویژه به همسایگان در حوزه سیاست خارجی، میزان و سطح رایزنی‌های ایران و کشورهای منطقه افزایش چشمگیری داشته به نحوی که چند هفته پس از سفر موفق رئیس جمهور به کشور قطر، حالا امیر قطر در راس هیات بلند پایه سیاسی و اقتصادی قرار است به ایران سفر کند. این چندمین سفر مقامات کشورهای منطقه به ایران در مدت کوتاه استقرار دولت جدید به شمار می‌رود. در این سفر قرار است توافقات صورت گرفته سیاسی و اقتصادی بین دو کشور که در سفر آیت الله رئیسی به قطر صورت گرفته بود پیگیری شود.

تهران و دوحه همچنین در برخی حوزه‌های مربوط به میزبانی جام جهانی ۲۰۲۲ توافقنامه همکاری امضا کرده‌اند. علاوه بر پیگیری توافقات صورت گرفته، گفته می‌شود قرار است در این سفر پیرامون راهکارهای وصول طلب‌های ایران مذاکراتی انجام شود.

پیش از این نیز برخی روسای کشورهای منطقه با همین موضوع با مقامات ایران گفتگو کرده بودند ایرنا در اواخر فروردین از سفر یک مقام منطقه ای به تهران برای بررسی ساز و کار اجرایی آزادسازی منابع مسدودی ایران در چارچوب توافقی خبر داده بود.

تدارک سفر وزیرخارجه لهستان به ایران

سخنگوی وزارت امور خارجه از سفر دو روزه زبیگنیو رائو وزیر امور خارجه لهستان به تهران خبر داد.

به گزارش ایرنا و بر اساس اعلام سعید خطیب زاده سخنگوی وزارت امور خارجه، وزیر خارجه لهستان در طول اقامت خود در کشورمان علاوه بر دیدار با دکتر امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه با برخی مقامات ارشد جمهوری اسلامی ایران ملاقات خواهد کرد.

در دیدار وزرای امور خارجه دو کشور، طیف وسیعی از مسایل دوجانبه، منطقه ای و بین المللی مورد گفت وگو و تبادل نظر قرار خواهد گرفت.شرکت در مراسم بزرگداشت هشتادمین سالگرد ورود آوارگان لهستانی به ایران از دیگر برنامه‌های وزیر امور خارجه لهستان در خلال سفر به تهران خواهد بود.

رویداد

وزیرخارجه ایران در گفت‌وگو با دبیرکل سازمان ملل مطرح کرد انتقاد از تعلل آمریکا در تصمیم‌گیری برای احیای برجام

وزیر امور خارجه با انتقاد از مصوبه غیر الزام‌آور اخیر کنگره، رسیدن به یک توافق پایدار، قوی و منصفانه را لازمه اتخاذ تصمیم واقع بینانه و شجاعانه دولت آمریکا در جبران رویکرد اشتباه گذشته دانست. به گزارش ایرنا، امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه و آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد جمعه شب درخصوص برخی تحولات منطقه ای و بین المللی از جمله اوضاع یمن، افغانستان ،اوکراین و مذاکره برای لغو تحریم‌ها تلفنی تبادل نظر کردند.

وزیر امور خارجه در این گفت وگوی تلفنی با اشاره به برقراری آتش بس موقت در یمن، تداوم آن را ضروری، اما مستلزم انجام تعهدات مبتنی بر توافق آتش بس موقت و لغو محاصره انسانی دانست.

امیر عبداللهیان در بخش دیگری از این گفت‌وگو، اوضاع انسانی و امنیتی در افغانستان را بسیار نگران کننده خواند و بر ضرورت تشکیل دولت فراگیر با مشارکت همه اقوام در افغانستان تاکید کرد. وزیر امور خارجه با اشاره به موج آوارگان افغان خواستار توجه سازمان ملل به وظایف خود در قبال آوارگان شد.

امیرعبداللهیان با اشاره به افزایش اقدامات تروریستی در افغانستان و مشکلات ناشی از فقر در این کشور، بر لزوم آزادسازی اموال بلوکه شده مردم افغانستان تاکید کرد.

وزیر امور خارجه ضمن اشاره به انتظارات بجا از سازمان ملل متحد، از تلاش‌های دبیرکل در کمک به تحقق صلح و امنیت تشکر کرد.

مخالفت با جنگ در اوکراین

امیرعبداللهیان ضمن اعلام مخالفت با جنگ در اوکراین و با اشاره به تلاش‌های سیاسی جمهوری اسلامی ایران برای دوری از جنگ و تمرکز بر راه حل سیاسی و توجه به ابعاد انسانی از ابتدای بحران اوکراین اظهارداشت: بحران اوکراین نباید مانع توجه جامعه جهانی به وضعیت فاجعه بار انسانی در افغانستان شود.

وزیر امور خارجه در خصوص مذاکرات رفع تحریم، ضمن اشاره به تداوم تبادل پیام میان ایران و آمریکا از طریق اتحادیه اروپا، سیاست غلط فشار حداکثری آمریکا را مسبب وضعیت فعلی دانست و با انتقاد از مصوبه غیر الزام آور اخیر کنگره، رسیدن به یک توافق پایدار، قوی و منصفانه را لازمه اتخاذ تصمیم واقع بینانه و شجاعانه دولت آمریکا در جبران رویکرد اشتباه گذشته دانست.

قدردانی گوترش از ایران برای حمایت از آتش بس در یمن

دبیرکل سازمان ملل متحد نیز در این گفت وگوی تلفنی از تلاش‌ها و مواضع سازنده جمهوری اسلامی ایران در حمایت از آتش بس در یمن قدردانی و استقبال کرد.

آنتونی گوترش ابراز امیدواری کرد با رفع موانع، شاهد انجام پروازها از فرودگاه صنعا و ارتباط بین استانی در یمن و استمرار آتش بس باشیم.

استقبال از تداوم گفت وگوهای ایران و عربستان

وی از تداوم گفت وگوها و حرکت به سمت بازگشت روابط طبیعی دیپلماتیک میان ریاض و تهران استقبال کرد.

گوترش ضمن تاکید بر اهمیت تشکیل دولت فراگیر در افغانستان، از نقش سازنده جمهوری اسلامی ایران در پذیرش آوارگان افغانستان و کمک‌های انسان دوستانه جمهوری اسلامی و میزبانی از آوارگان تشکر کرد.

وی در پاسخ به درخواست وزیر امور خارجه کشورمان مبنی بر ایفای وظیفه سازمان ملل در قبال آوارگان ، ابراز امیدواری نمود صندوق ملل متحد بتواند حمایت‌های بیشتری از جمهوری اسلامی ایران در حمایت از آوارگان به عمل آورد. گوترش با اشاره به اهمیت ابتکارات سیاسی در مذاکرات رفع تحریم‌ها، موسوم به مذاکرات وین، نسبت به تداوم مذاکرات و رسیدن به توافقی مطلوب ابراز امیدواری کرد.

دیدگاه

ضرورت به‌روزرسانی توافق‌های امنیتی میان ایران و عربستان

«صباح زنگنه» کارشناس مسائل بین‌الملل با بیان اینکه ایران و عربستان دارای یک حالت استثنایی هستند، معتقد است، با توجه به اینکه هر دو کشور از سال‌ها پیش، موافقت‌نامه امنیتی داشتند، این موافقت‌نامه‌ها نیازمند به روز شدن هستند.

چند دهه است که جمهوری اسلامی ایران و عربستان به‌عنوان دو قدرت منطقه‌ای در خاورمیانه مطرح هستند؛ حتی در دوره پیش از انقلاب اسلامی در ایران نیز ایالات متحده سیاست‌های امنیتی خود در خاورمیانه را بر پایه توانایی و سیاست‌های این دو کشور بنا نهاد. با این حال، تضاد رویکردهای سیاسی، منافع متفاوت، اتحادها و تعهدها و دیدگاه‌های متعارض به مسائل بین‌المللی، این دو کشور را از همان سال‌های ابتدایی پس از پیروزی انقلاب اسلامی در بیشتر دوره‌ها به‌عنوان دو رقیب رو در روی یکدیگر قرار داد.

تاکنون نزدیک به ۱۰ سال است تنش‌ها بین ایران و عربستان روند افزایشی داشته و در ۶ سال اخیر نیز بسیار تشدید شده که به قطع روابط دیپلماتیک منجر شد. با توجه به مجموع شرایط و ژئوپلیتیک منطقه و جایگاه دو کشور و تحولات بین‌المللی پیش‌بینی می‌شود ایران و عربستان اگر به یک صلح گرم هم نرسند حداقل از این وضعیت جنگ سرد عبور خواهند کرد.

اکنون، با گذشت نزدیک به ۶ سال از قطع روابط دیپلماتیک تهران و ریاض، چند ماهی است دو کشور مذاکراتی را به میزبانی بغداد با هدف بهبود روابط انجام داده‌اند؛ در واقع از ابتدای امسال تا به امروز چهار دور مذاکره در بغداد برگزار شده و اخبار رسمی و غیررسمی نشان می‌دهد در ظاهر تا به امروز روند گفت‌وگوها مثبت بوده است. در این خصوص با صباح زنگنه کارشناس مسائل بین‌الملل گفتگو کرده‌ایم.